

Broederschap van de Heilige Cornelius in 1901 opgericht

door Jan van Helvoirt

In september 2012 werd de Heilige Cornelius in Esbeek na ruim een eeuw voorgoed opgeborgen. Pastoor Jurgens stond aan de wieg van het Esbeekse Rijke Roomse Leven en steeds op 17 september schonk hij aandacht aan die H. Cornelius. Om zeven uur was er een gelezen mis waarna om negen uur het rozenhoedje volgde. Daarna las de pastoor de 'Litanie van den Heilige Cornelius' voor, terwijl het beeld van Cornelius eenvoudig versierd was. Toch was het zijn opvolger die de broederschap van de H. Cornelius oprichtte.

Op 8 september 1901 benoemde Henricus van Dijk zich tot directeur van de broederschap en het geld van de alsmaar groeiende bedevaart werd gestort in het *Cornelius- of Geheime fonds*. Hoewel Cornelius veelvuldig werd aangeropen tegen *vallende ziekte, beroerte en een schielijken en onvoorziene dood*, stierf deze rondborstige Esbeekse pastoor toch plotseling tijdens een retraite op het groot seminarie in Haaren. Hij liet de Esbeekse parochie aan de rand van de financiële afgrond achter.

Om de 'zondige misbruiken' de kop in te drukken ging Jurgens in Esbeek meteen aan de slag en zou in zijn ogen missiewerk verrichten. Financieel was hij ook goed bezig geweest want toen hij later vanuit Beek letterlijk terugkeek op Esbeek, merkte hij fijntjes op dat hij zeker 80.000 gulden aan die parochie had besteed:

-geschenk familie Jurgens fl 5000,-	-extra reizen en fooien
-geschenk pastoor Jurgens fl 37.437,-	-inrichten tuin en boomgaard
-fundatie weduwe Jurgens fl 9000,-	-aanleg steenweg naar de kerk
-mis lezen zonder inkomsten	-aanleg kerkhof
-huren kamers schoolhuis	-bouwen van koetshuis
-opbouw van 't presbyterium	-schuurtje en privaten
-pilasters en ijzeren poort kerkhof	-calvarieberg
-kandelaren en kazuifels	-bouwen van veranda
-beschilderen en behangen pastorie	-aanleggen twee regenputten

Op verzoek van de vroom geworden Esbekenaren bood Jurgens hen een alternatief voor het loslaten van de zondagviering op St. Jan op 24 juni. De boeren meenden dat er sindsdien veel meer hagel- en onweersbuien over Esbeek waren getrokken. Jurgens voerde maar al te graag het 'veertigurengebed' in en stelde een derde kerstdag in. Op 13 december vereerde men St. Lucia. Met Maria Lichtmis op 2 februari kon iedereen een gewijde kaars ontvangen. In de oude Diessense parochie, geleid door volgelingen van Norbertus, werd dat feest overigens al in 1551 genoemd: *als men Kerssen wijdt*.

Op Passiezondag deed men de eerste H. Communie. Met St. Marcus en de Kruisdagen hield men een processie voor de 'vruchten der aarde'. Op 9 juli werd de Esbeekse martelaar Adrianus Jansen herdacht. Op het feest van Hubertus, gevierd op 3 juli, wijdde Jurgens brood tegen de hondsdolheid. De eerste processie van Esbeek naar Kevelaar vertrok op 30 januari 1893. Voor meisjes en jongens werden er congregaties opgericht: 13 februari en 23 oktober 1889. De Kindsheid zag haar levenslicht later op 1 november. Moet nu ook de 'echte kindsheid' in de kerk ... worden losgelaten?

Pastoor Jurgens kwam vanaf 1889 Esbeek overdonderen met veel 'alternatieve feestdagen'